

Šebánek, Jindřich

[Zöllner, Erich. Das Projekt einer babenbergischen Heirat König Heinrichs III. von England]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. C, Řada historická.
1968, vol. 17, iss. C15, pp. 151-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/102352>

Access Date: 25. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Aufsätzen zu zeigen. Ausdrücklich sei aber festgestellt, dass die Herausgeberin teils aus entlegenen ungarischen Urkundenpublikationen, teils direkt aus ehemaligen Adelsarchiven viele Urkunden ans Licht gebracht hat, deren Kenntnis für die Herausgeber beider tschechoslowakischer Urkundenbücher von grossen Nutzen ist. Der Unterzeichnete gibt gerne zu, dass ihm das eine oder andere Stück, wie es nun im UB zur Verfügung steht, leicht entgehen könnte.

Als eine Art Gegengabe sei nun schliesslich erlaubt, einige Berichtigungen, beziehungsweise Ergänzungen, auf den Rand des mustergiltigen Bandes zuzuschreiben. Nr. 19 gehört nicht zum 16. Februar, sondern zum 17. Februar des Jahres 1272, hier wäre auch auf RBM (Emler) II, Nr. 772 zu verweisen. Nr. 20 wird ebenfalls in RBM (II, Nr. 783), allerdings irrtümlich, nämlich zum 28. Mai 1272, erfasst. Als Gegenstück zum Friedensvertrag Stephans V. mit Ottokar (Nr. 6 = RBM II, Nr. 752, was ebenfalls zu ergänzen ist) wäre die Urkunden Ottokars vom 13. Juli 1271 (Reg II, Nr. 753) zu berücksichtigen und einzufügen. Offensichtlich gehört in den Band auch die „in castris ante Supronium“ am 3. Oktober 1273 datierte Urkunde Ottokars (Reg II, Nr. 837), dessen Original sich im Wiener Haus-, Hof- und Staatsarchiv befindet.

Jindřich Sebánek

Erich Zöllner, Das Projekt einer babenbergischen Heirat König Heinrichs III. von England. (Archiv für Österreichische Geschichte Band 125. Bausteine zur Geschichte Österreichs, str. 54–75. Wien 1966.)

Autor se tu vrací nevelkým, za to nesmírně zajímavým, podnětným a poutavě psaným příspěvkem k vědecké základně, z níž před lety s velkým úspěchem vyšel, totiž k diplomatickému materiálu posledních Babenberků. Podnět k tomu mu patrně dal studijní pobyt v nevyčerpatelných archívech lodýnských, kde se mu dostalo do ruky několik, z části neznámých, z části v literatuře nevyužitých diplomatických dokumentů, které se týkají sňatkových plánů, jejichž jedním polem byl mladý anglický král Jindřich III., druhým pak nejprve česká princezna Anežka a pak babenberská (rakouská) princezna Markéta, dvě nešťastné nevěsty a takřka románově proslulé oběti sňatkové dynastické politiky své doby. Stať Zöllnerova možno tak označit i jako pozoruhodný příspěvek k našim domácím dějinám; obě hrdinky příběhů, jež před čtenářem autor rozvíjí, patří totiž do českých dějin (Markéta, zejména jako pozdější manželka Přemysla II.). Je pak velmi poučné srovnat, co o všech příslušných věcech shromáždil na jedné straně Novotný (I, 3, str. 563 a násl.), na druhé pak Zöllner. Přímou za senační je třeba označit Zöllnerův náleží listu otce Markétina, Leopolda VI. Babenberského, do Anglie, zejména, když se mu podařilo jeho autenticitu ověřit diplomaticky, totiž paleografickým důkazem. O nic menší význam nemá pak to, co Zöllner zjistil z historie pobytu rakouského vyjednávače mistra Bernarda v Anglii. Každá stránka spisku prozrazuje také, jak jeho autor suverénně ovládá souvislosti velké evropské politiky 13. věku. Jen jednu drobnou připomínku mám, že by totiž odkazy na ODM II. (str. 69 pozn. 40) bylo na místě nahradit odkazy na CDB.

Jindřich Sebánek

Slovenská archivistika. Ročník I, číslo 1, 2, hlavní redaktor Michal Kušík, vydala Slovenská archivní správa Bratislava, 1966, str. 464, 80.

Účelem těchto řádků je upozornit na nový v nadvise uvedený časopis, jehož první ročník byl ve dvou pěkně vypravených a dosti objemných sešitech vydán brzy po sobě na sklonku r. 1966 a na počátku r. 1967. V tomto upozornění je pak jisté na snadě zastavit se především u dvou otázek povahy základní, za jakých podmínek a z jakých polnutek totiž nový časopis vznikl a jaký hodlá plnit program.

Oběma je přímo věnován dosti obsáhlý redakční úvodní článek M. Kušíka (číslo 1, str. 5–16) nadepsaný: *Slovenská archivistika a jej program*, z něhož tu budíž zachyceno asi toto: K otázce prvé konstatuje autor především, že slovenské archivnictví prodělávalo a prodělává od osvobození r. 1945 do současnosti rušný a bohatý rozvoj, tak jako archivnictví v našem státě vůbec, že však trpělo zřejmě po stránce teoretické jistou izolovaností. Tuto izolovanost je třeba chápat — praví Kušík — jako následek „zo zaostávania a o jeho pretrvavani na základe historických činiteľov“ jako „dětskou nemoc“ každé počínající archivní organizace. Na Slovensku se totiž přes „kladný nábeh“ z r. 1940 (o němž se Kušík zmiňuje) s archivnictvím r. 1945 teprve začínalo. K tomu je na místě připomenout na příklad autorovo zjištění, že za celé období od r. 1918 do r. 1944 nevyšel na Slovensku ještě vůbec ani jediný skutečný článek z oboru archivní teorie a praxe, a že po r. 1945 slovenský podíl na celku archivně-teoretické produkce domácí zůstal nápadně slabý.

Autor dále líčí, kterak na Slovensku se přesto brzy po r. 1945 začaly ozývat hlasy, zasazu-